

A tanulási célú
**mobilitással
foglalkozó**
európai polgári vitacsoport
Információs csomag

#LearningMobilityEU

A csomagról

Üdvözljük a tanulási célú mobilitással foglalkozó európai polgári vitacsoportban! Először is szeretnénk megköszönni, hogy hozzájárult ahhoz, hogy részt vesz ebben a folyamatban. Ön az Európai Unió területéről érkező 149 másik polgárral együtt egy igazi kalandra készül, a polgárok tanulási célú mobilitásra összpontosító tanácskozási folyamatára.

A folyamat jobb megértése érdekében ezt az információs csomagot öt részre osztottuk:

- 1. BEVEZETÉS AZ EURÓPAI POLGÁRI VITACSOPORTOK ÚJ GENERÁCIÓJÁBA** 4

A polgári vitacsoportok demokratikus innovációt jelentenek, amely a polgárokat helyezi a közpolitikai döntéshozatal középpontjába. Ebben a részben rövid áttekintést adunk arról, hogy ezek a folyamatok hogyan működnek.
- 2. A FELADAT: MIN FOGOK DOLGOZNI?** 6

Az Európai Bizottság egy konkrét feladat elvégzésére hívta össze Önöket: íme a feladat, amelynek teljesítésére kéri.
- 3. TÉMA: MIT KELL TUDNOM A TANULÁSI CÉLÚ MOBILITÁSRÓL?** 8

Nem kell szakértőnek lennie vagy szakértővé válnia ahhoz, hogy érdemben részt vegyen a polgári vitacsoportban, de fontos, hogy néhány alapvető információval tisztában legyen a témát illetően. Ebben a részben megismerkedhet a tanulási célú mobilitás kérdéseit illető legfontosabb kihívásokkal és lehetőségekkel.
- 4. GYAKORLATI INFORMÁCIÓK** 14

Reméljük, hogy a lehető legzökkenőmentesebbé tesszük majd az utazását és a részvételét. Ez a rész a közlekedéssel, szállással, napidíjakkal és egyéb olyan gyakorlati kérdésekkel foglalkozik, amelyekkel foglalkoznia kell.
- 5. KI SZERVEZI A VITACSOPORTOT?** 16

Fontos, hogy tudja, mely intézmények és szervezetek felelősek ezekért a vitacsoportokért.

1. Bevezetés az európai polgári vitacsoportok új generációjába

Mik az európai polgári vitacsoportok?

Az Európai Bizottság polgári vitacsoportjaiban a 27 uniós tagállam mindegyikéből véletlenszerűen kiválasztott polgárok gyűlnek össze, hogy európai szinten megvitassák a jövőre vonatkozó legfontosabb javaslatokat. E transznacionális interakciók alapján a polgárok olyan ajánlásokat fogalmaznak meg, amelyeket az Európai Bizottság figyelembe vesz majd, amikor meghatározza politikai céljait és konkrét politikáit.

2021-22-ben az Európai Unió négy vitacsoportot hívott össze az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében. Ebben 800 véletlenszerűen kiválasztott polgár gyűlt össze négy, egyenként három ülést tartó európai polgári vitacsoportban. A résztvevők megosztották – saját nyelvü-

kön – nézeteiket és elképzeléseiket a gazdaság, a társadalmi igazságosság, a munkahelyek, az oktatás, a kultúra, az ifjúság, a sport, a digitális átalakulás, az európai demokrácia, az értékek, a biztonság, a jogállamiság, az éghajlatváltozás, az egészségügy, a migráció és az EU világban betöltött szerepe témájában. Végül a polgárok 178 ajánlást fogalmaztak meg, amelyekből a későbbiekben 49 ajánlás és több mint 300 kapcsolódó intézkedés származott.

A polgári vitacsoportok új generációja

A konferencia európai vitacsoportjai európai szinten úttörő demokratikus gyakorlatot jelentettek, amely a polgárokat helyezte a középpontba az Európai Unió jövőjének alakítását illetően.

A konferencián részt vevő polgárok szorgalmazták, hogy a jövőben biztosítsanak hasonló, gyakoribb részvételi lehetőségeket az európai politikai döntéshozatalban. Válaszul Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke bejelentette, hogy a polgárok vitacsoportjainak új generációja véletlenszerűen kiválasztott polgárok részvételével konzultál majd bizonyos európai szintű kulcsfontosságú javaslatokról. A polgárok vitacsoportjai, amelyek központi szerepet játszottak az (Európa jövőjéről szóló) konferencián, most már demokratikus életünk mindennapos elemei, amint azt az Unió helyzetéről szóló, 2022. szeptemberi beszédében kijelentette.

A polgári vitacsoportok új generációja a korábbi tapasztalatokra kíván építeni. Három új vitacsoport bejelentésére került sor, amelyek egyenként három ülést fognak tartani. Ezúttal a polgárok vitacsoportjai konkrétabb szakpolitikai témákkal fognak foglalkozni, az élelmiszer-pazarlásra, a virtuális világra és a tanulási mobilitásra fókuszálva. A résztvevők a tolmácsok segítségével köszönhetően saját nyelvükön kommunikálhatnak egymással.

Hogyan működnek a polgári vitacsoportok?

Minden egyes vitacsoport 150, az EU tagállamaiból véletlenszerűen kiválasztott polgárból áll, egyharmaduk 26 évnél fiatalabb, ők Európa jövő generációit képviselik.

A polgári vitacsoport egyesíti a kiscsoportos (külbelül 12 fős) formában végzett közös munkát a plenáris ülésen végzett munkával (mind a 150 résztvevő együtt). E munka elvégzése érdekében a vitacsoport tagjait egy segítő csapat fogja támogatni. Ez a csapat olyan szakértőkből áll, akik dinamikusabbá teszik a csoportmunkát, hogy a legjobbat hozzák ki minden egyénből és a csoportból mint egészből is. Számos eszközt biztosítanak emellett a polgárok számára a közös munkához és a kollektív döntéshozatalhoz.

Csoporttagként fontos megértenie, hogy ennek a folyamatnak nem az a célja, hogy Önt a téma szakértőjévé tegye. Alapvető ismereteket fog szerezni a témában, és saját értékrendje és élettapasztalatai alapján ajánlásokat fogalmazhat meg.

A tanulási célú mobilitással foglalkozó polgári vitacsoport

Amint azt már tudja, Ön a tanulási célú mobilitással foglalkozó vitacsoport tagja. Ebben a vitacsoportban három ülésre fog sor kerülni. Két ülésre személyesen (Brüsszelben) és egy ülésre virtuálisan (online) kerül sor:

- **1. ülés:**
március 3-5. (Brüsszelben, a helyszínen)
- **2. ülés:**
március 24-26 (online)
- **3. ülés:**
április 28-30. (Brüsszelben, a helyszínen)

2. A feladat: min fogok dolgozni?

Amikor 2021-22-ben az Európa jövőjéről szóló konferencián 800 véletlenszerűen kiválasztott polgár gyűlt össze, a tanácskozások eredményeképpen kihangsúlyozták annak fontosságát, hogy az EU és tagállamai „mozdítsák elő az európai csereprogramokat a különböző területeken, mind jelenléti formában, mind digitálisan, beleértve az oktatási csereprogramokat, az együttműködést a testvérintézményekkel, az utazást és a szakmai mobilitást (a tanárok és a helyi választott képviselők tekintetében is)”, és hogy „2025-re hozzanak létre egy befogadó európai oktatási térséget, amelyen belül minden polgár egyenlő hozzáféréssel rendelkezik a minőségi oktatáshoz és az élethosszig tartó tanuláshoz, beleértve a vidéki és távoli területeket is”.

Az EU és tagállamai elkötelezték magukat amellett, hogy életkortól, iskolai végzettségtől, háttértől, egészségi állapottól és származási helytől függetlenül előmozdítsák a tanulók és oktatók határokon átnyúló tanulási célú mobilitását. Ezért az Európai Bizottság úgy döntött, hogy 2023-ban új szakpolitikai javaslatot terjeszt elő azzal a céllal, hogy előmozdítsa a tanulási célú mobilitást az európai oktatási térségben mindenki számára – függetlenül attól, hogy honnan származik vagy hol tart az életben. Összehívja ezt a polgári vitacsoportot és felkéri a résztvevőit, hogy válaszoljanak a következő kérdésre:

Hogyan tehetjük a tanulási célú mobilitást mindenki számára valós lehetőséggé?

Az Európai Bizottság a polgárok segítséget kéri ahhoz, hogy Európában hozzáférhetőbbé és ismertebbé tegyék a tanulási célú mobilitást minden tanuló vagy oktató számára. A polgárok arra kapnak felkérést, hogy azonosítsák a tanulási célú mobilitás legfőbb akadályait, valamint azt, hogy mit kell tenni annak érdekében, hogy a tanulási célú mobilitás mindenki számára valós lehetőség legyen. A polgárokat felkéri továbbá arra, hogy vegyék figyelembe a következő szempontokat:

- Annak szükségessége, hogy a tanulók és oktatók több csoportja bevonásra kerüljön, különös tekintettel a (fogyatékoság, egészségügyi problémák, gazdasági, társadalmi, földrajzi és egyéb akadályok miatt) hátrányos helyzetű személyekre és a kevésbé mobil csoportokra (mint például az iskolai tanulók és tanárok, gyakorlati képzésben részt vevők és gyakornokok, felnőtt korú tanulók és oktatók);
- annak szükségessége, hogy a mobilitás lehető leginkább környezetbarát legyen az utazási eszközök kiválasztása és a fenntartható gyakorlatok támogatása során az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez való hozzájárulás érdekében;
- a digitalizáció által kínált lehetőségek és kihívások (például a digitális platformok jobb kihasználása a tanuláshoz, a helyszíni és online módot egyesítő oktatás);
- a tanulási célú mobilitásban rejlő lehetőségek a kultúrák közötti párbeszéd, az aktív polgári szerepvállalás és a közös értékek előmozdítása terén.

A vitacsoport ülései során a polgárok elegendő információt kapnak a téma megértéséhez, az akadályok és kompromisszumok azonosításához, az európai tanulási célú mobilitás növelését célzó megoldások megvitatásához és rangsorolásához.

A polgárok vitacsoportjának tagjaként több információhoz fog jutni az előadók prezentációiból. Képes lesz arra, hogy megvitassa a különböző lehetséges megoldások előnyeit és hátrányait, azok megvalósíthatóságát és jelentőségét, az Ön egyéni és közösségi értékrendjének megfelelően.

Munkájuk eredménye egy ajánlásokat tartalmazó lista lesz, amely továbbításra kerül az Európai Bizottság részére. Ez támogatni fogja a Bizottság munkáját a tanulási célú mobilitásról szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslattal kapcsolatban.

Az első ülésen kialakítanak egy közös jövőképet arról, hogy milyen legyen az európai tanulási célú mobilitás jövője, és meg fogják határozni azokat a különböző célcsoportokat, amelyeket figyelembe kell vennünk ahhoz, hogy a tanulási célú mobilitás mindenki számára valós lehetőséggé váljon.

A kívülről érkező előadók támogatásával mélyebb ismereteket szerezhet a téma és az abban lévő különböző programok és tevékenységek megértésében. Ezen az ülésen a kultúrák közötti párbeszéd érdekében megosztja majd álláspontját a többi polgárral a tanulási célú mobilitás lehetőségeiről, illetve kihívásairól, valamint meghallgatja az ő álláspontjukat is. Kitekintése lesz továbbá azokra a tendenciákra, amelyek hatással lehetnek a tanulási célú mobilitásra a jövőben, mint például a digitális átalakulás és az éghajlatváltozás.

A második ülésen az 1. ülésen azonosított közös jövőképre, célcsoportokra és tendenciákra építve részletesebben megvitatják majd azokat a főbb akadályokat és kihívásokat, amelyekkel az európai polgárok különböző csoportjai szembesülnek a tanulási célú mobilitás során. Meghívunk számos, a mobilitás területén dolgozó szereplőt, akik a témával kapcsolatos nézőpontok sokaságát osztják meg Önnel. Ez lehetőséget nyújt Önnek arra, hogy jobban meg tudja ítélni az Ön elé tárt, már létező ötleteket és megoldásokat, és azonosítsa a fejlesztési lehetőségeket.

A harmadik és egyben utolsó ülésen egységesíteni fogják az Európai Bizottságnak szóló ajánlásait arról, hogy miként lehet növelni az európai tanulási célú mobilitást, azáltal, hogy rámutatnak a fejlesztésre szoruló kulcsfontosságú területekre, előtérbe helyezve a különböző csoportok számára legígéretesebb megoldásokat.

3. Téma: Mit kell tudnom a tanulási célú mobilitásról?

Most, hogy egy kicsit többet tud a folyamatról, koncentráljunk magára a témára. Ezt a rövid részt azért állítottuk össze, hogy segítsen Önnek megközelíteni ezt sokrétű témát. Természetesen néhány oldalon nem tudunk minden szempontra kitérni, és a vitacsoport ülései során részletesebb információkat kap majd. Reméljük, hogy ez a rész kellő betekintést nyújt Önnek ahhoz, hogy segítsen megérteni a prezentációkat, és részt tudjon venni a vitacsoport megbeszéléseiben és tevékenységeiben.

Mi a „tanulási célú mobilitás” politikai kontextusa?

Az Európai Unió több mint 35 éve támogatja a polgárok mobilitásának fokozására, valamint a határokon átnyúló csereprogramok és a tanulás terén folytatott együttműködés előmozdítására irányuló programokat és stratégiákat.

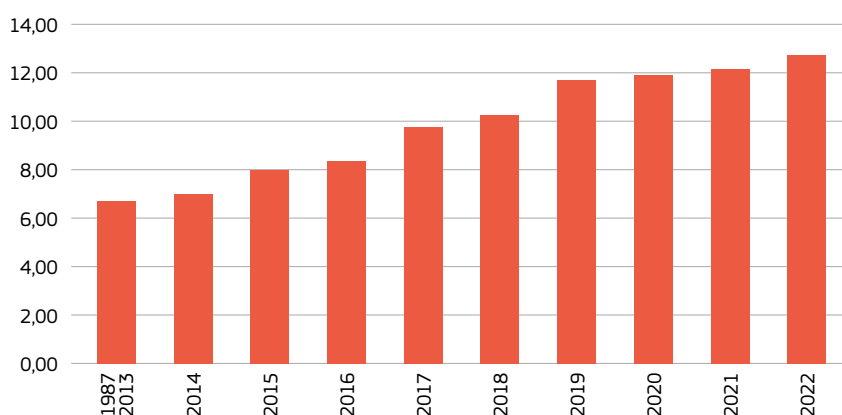
A tanulási célú mobilitás fokozása az Európai Unióban az EU oktatási és képzési politikájának kulcsfontosságú eleme. A cél a diákok, tanárok és más oktatási és képzési szakemberek nagyobb mobilitásának előmozdítása az EU-n belül. Ez a célkitűzés szorosan kapcsolódik az EU azon szélesebb körű céljához, hogy elősegítse egy integráltabb és befogadóbb Európai Unió kialakulását, valamint javítsa az uniós polgárok versenyképességét és foglalkoztathatóságát. Az EU a tanulási célú mobilitást az európai polgárok közötti kölcsönös megértés és kulturális csere fokozása, valamint a globalizált világban szükséges készségek és kompetenciák elsajátítása egyik módjának tekinti. Ebbe többé között beletartoznak az idegen nyelvi kompetenciák is. A tanulási célú mobilitás hozzájárul más oktatási rendszerek megérté-

Ezen európai uniós fellépések közül az európai oktatást, képzést, ifjúságot és sportot támogató legfontosabb európai uniós program az Erasmus+ program.

- A program legfőbb jellemzője az úgynevezett „tanulási célú mobilitás” támogatása, amely egy bizonyos ideig való külföldi tartózkodást jelent egy tanulási környezetben, például egy egyetemen, iskolában vagy akár egy vállalkozásban.
- Nyitva áll a résztvevők széles köre, például egyetemi hallgatók, szakmai oktatásban és szakmai képzésben részt vevők, gyakornokok és gyakorlati képzésben részt vevők, iskolai tanulók, felnőtt korú tanulók, oktatási és képzési szakemberek, fiatalok és ifjúságsegítők¹ vagy sportedzők számára.
- A tanulási célú mobilitás lehetővé teszi számukra, hogy egy tanulmányi időszakra, munkahelyi gyakorlatra vagy ifjúsági csereprogramra külföldre utazzanak, hogy fejlesszék ismereteiket, készségeiket (beleértve idegen nyelvi kompetenciáikat) és javítsák foglalkoztathatóságukat.

ERASMUS+ MOBILITÁS MILLIÓKBAN

(forrás: Erasmus+ 2021. évi éves jelentés, 17. o.)

ÖSSZESÍTETT ERASMUS+ MOBILITÁSI IDŐSZAKOK, MINDEN TEVÉKENYSÉG, TANULÓK ÉS MUNKATÁRSÁK (1987 és 2022 között összesen, millióban kifejezve)

séhez is, ami az európai oktatási térség magját képező európai oktatás és képzés kohéziójának alapvető eleme.

Az Európai Bizottság azt tervezi, hogy lépéseket tesz annak érdekében, hogy minden tanuló, oktató és munkatárs könnyebben mozoghasson a különböző országok oktatási és képzési rendszerei között, és így a külföldi tanulmányi időszakokat mindenki számára általánossá tegye, az ne csak kivétel legyen. Az új kezdeményezés célja, hogy valamennyi ágazatban (iskolai oktatás, szakmai oktatás és szakmai képzés, felsőoktatás, felnőttoktatás, ifjúság és sport), valamint a formális, a nem formális és az informális tanulás valamennyi szintjén növelje a külföldi tanulási lehetőségeket mindenki számára az Európai Unióba.

Figyelembe véve a jelen polgári vitacsoport ajánlásait, a Bizottság javaslatot fog tenni arra, hogy miként lehet leküzdeni az akadályokat, és hogyan lehet ösztönözni a transznacionális tanulási célú mobilitáshoz való jobb hozzáférést, valamint hogyan lehet kezelni a tanulási módszerekben történt új fejlesztéseket. Különösen érdekesek a rugalmasabb, kevert és virtuális tanulási formák, valamint a fenntarthatóbb utazás, magatartásformák és gyakorlatok szükségessége.

Az EU és a tagállamok szerepe

Az Európai Unió kiegészítő hatáskörrel rendelkezik az oktatás, a szakképzés, az ifjúság és a sport területén, ami azt jelenti, hogy ezeken a területeken támogató szerepet tölt be a tagállamok közötti együttműködésben. Az EU arra is törekszik, hogy előmozdítsa a képesítések elismerését és támogassa a tanulásra vonatkozó közös minőségi előírások kidolgozását. Ezenfelül az EU különböző programok és kezdeményezések – például az Erasmus+ program – révén finanszírozást biztosít az e területeken megvalósuló kezdeményezésekhez. Az EU azonban nem rendelkezik jogalkotási hatáskörrel az oktatással vagy a fent említett területekkel kapcsolatban, mivel az tagállami hatáskör.

Formális, nem formális és informális tanulás: mi a különbség?

FORMÁLIS TANULÁS	NEM FORMÁLIS TANULÁS	INFORMÁLIS TANULÁS
Tervezett és strukturált tanulás (a tanulás a tanuló által végzett tevékenységek célja, egy tantervet követ) az oktatási rendszereken belül az oklevél vagy a fokozat megszerzése céljából.	Tervezett és strukturált tanulásra kerül sor az oktatott kurzusokon. Workshopokat, szemináriumokat és oktatóanyagokat, valamint magánórákat és tömeges nyílt online kurzusokat tartalmaz a készségek és képességek fejlesztése céljából.	A tanulás természetes módon történik (szemben a tervezett és strukturált módon történő tanulással) a különböző tevékenységek részeként (például szabadidős tevékenységek révén kifejlesztett digitális készségek).

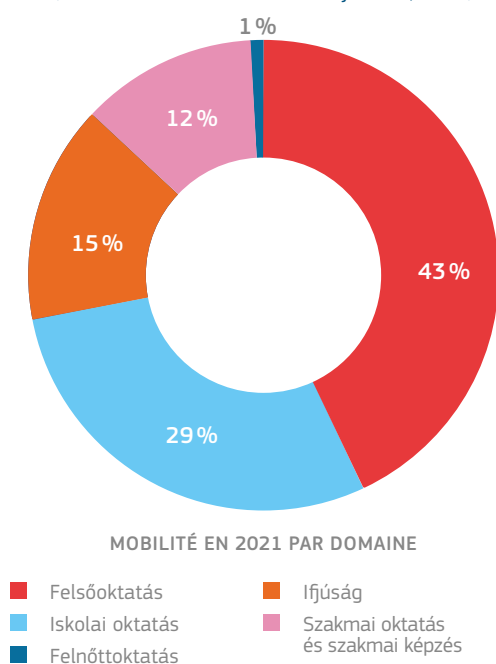
¹ Fiatalokkal foglalkozó személyek, akik nem formális és informális módszerekkel támogatják a fiatalok fejlődését

Melyek a tanulási célú mobilitás különböző típusai?

Amikor az emberek a tanulási célú mobilitási tevékenységekre gondolnak, hajlamosak arra gondolni, hogy fiatalok vesznek részt csereprogramokban a felsőoktatási tanulmányaik részeként. A tanulási célú mobilitás azonban sokkal tágabb fogalom, és kiterjed valamennyi tanulóra és oktatóra.

ERASMUS+ MOBILITÁS TERÜLETENKÉNT

(forrás: Erasmus+ 2021. évi éves jelentés, 29. o.)

Az iskolai oktatásban vagy a felnőttoktatásban dolgozó munkatársak például olyan, tanulási mobilitási lehetőségekkel kapcsolatos tevékenységekben vehetnek részt, mint például a szakmai látogatás („job shadowing” - megfigyelés), tanfolyamok követése, tanítás vagy határokon átnyúló képzési feladatok ellátása. Ez azt jelenti, hogy a tanárok egyedülálló tapasztalatokat szerezhetnek és szélesebb körben elterjedt gyakorlatokat követhetnek saját tanítási vagy tanulási módszerük javítása céljából.

Egy másik példa, hogy a szakmai oktatásban és szakmai képzésben (VET) tanulók számára is elérhetők tanulási célú mobilitási lehetőségek, amelyek annak az adott szakmának, foglalkozásnak vagy képzésnek megfelelő készségek és ismeretek biztosításáról gondoskodnak, amelynek a tanuló vagy munkavállaló részesévé kíván válni. A mobilitás javíthatja a szakmai oktatásban és szakmai képzésben részt vevő tanulók szakmai készségeit, ezáltal megkönnyítve foglalkoztathatóságukat, támogatva idegen nyelvi készségeik, szociális kompetenciáik és kulturális tudatosságuk fejlesztését.

Ezek a példák jól szemléltetik, hogy a tanulási célú mobilitás nemcsak a fiatalok számára jelent lehetőséget tanulmányaik során, hanem a magasabb beosztásban lévő és tapasztaltabb munkatársak számára is. A **tanulási célú mobilitás különböző típusai** a következőképpen foglalhatók össze:

- 1. A tanulók mobilitása:** Az iskolai tanulók, a szakmai oktatásban és szakmai képzésben részt vevők, valamint a felsőoktatásban részt vevők EU-n belüli vagy kívüli oktatási intézmények közötti mozgására vonatkozik. Magában foglalhatja a külföldi tanulmányi programokat, csereprogramokat és a nemzetközi tanulmányok egyéb formáit;
- 2. A tanárok és a munkatársak mobilitása:** A tanárok és más oktatási és képzési szakemberek EU-n belüli vagy kívüli oktatási intézmények közötti mozgására vonatkozik. Magában foglalhatja a tanári csereprogramokat, a szakmai látogatásokat („job shadowing” - munkahelyi tanulás, ahol az egyén megfigyeléssel tölti az idejét, valamint együtt dolgozik egy tapasztaltabb kollégával), továbbá a szakmai fejlődés egyéb formáit; ez a sportedzőkre is kiterjed (sportszervezetek munkatársai, elsősorban helyi szinten).
- 3. Gyakorlati képzési és gyakornoki mobilitás:** a fiatalok EU-n belüli vagy kívüli vállalatok vagy szervezetek közötti, gyakorlati képzés vagy szakmai gyakorlat céljából történő mozgása;
- 4. Felnőttoktatási mobilitás:** a felnőtt tanulók mozgása formális és nem formális tanulási tevékenységekben való részvétel céljából;
- 5. Ifjúsági nem formális és informális mobilitás:** ez elsősorban az ifjúsági csereprogramokra és az ifjúságsegítők mobilitására vonatkozik;
- 6. Online és virtuális mobilitás:** Ez a digitális technológiák mobilitás megkönnyítésében történő használatára utal, ilyenek például az online tanfolyamok, a információcserét szolgáló virtuális terek és a távoktatás egyéb formái.

A tanulási célú mobilitási lehetőség teljesítése természetesen a kínált tanulási tevékenységtől függően eltérő lehet. Minden mobilitási típusnak megvannak a maga sajátosságai, céljai és célcsoportjai. A lehetőség általános célja azonban ugyanaz marad: a tanulási teljesítmény javítása, az idegen nyelvi kompetenciák növelése, az interkulturális tudatosság növelése, valamint a tudatosság növelése a tanulás és a jó gyakorlatok megosztásának különböző megközelítéseit illetően.

95% elégedett vagy **ou nagyon elégedett** a mobilitásával

99% ajánlaná ezt az élményt

78% esetében fejlődtek az idegen nyelvi kompetenciák

87% szerint fontosak az idegen nyelvek

75% úgy gondolja, hogy jobb **karrierlehetőségei** vannak

76% **jobb elképzelései** vannak a jövőbeli karrierjéről

83% szeretne **nemzetközi környezetben** dolgozni

89% jobban tisztában van az **európai értékekkel**

73% jobban érdeklik az **európai témák**

64% pedig **európaibbnak** érzi magát

úgy gondolja, hogy

tudatosabbá vált a

89% **tolerancia** kérdésében

Milyen előnyökkel járhat a tanulási célú mobilitás növelése?

Az Európa jövőjéről szóló konferencia ajánlásaiban a résztvevők egyértelműen javasolták a tanulási célú mobilitási lehetőségek támogatását és elérhetővé tételét a tagállamokban mindenki számára, kortól, képzettségi szinttől, háttértől és pénzügyi eszközöktől függetlenül. Ez azt jelzi, hogy a tanulási célú mobilitás valós lehetőséggé tétele mindenkinek az egyik legfontosabb kérdés az európai polgárok számára.

A tanulási mobilitás fontos mozgatórugója annak, hogy javuljon az oktatási és képzési intézmények, valamint a nem formális és informális tanulási feladatellátásban és az ifjúsági munkában részt vevő szervezetek és érdekelttek minősége. A tanulási célú mobilitás fokozhatja az interkulturális kompetenciákat és a polgári szerepvállalást. A résztvevők az elsajátított tananyagot túl abból is tanulnak, amit a határokon átnyúló tevékenységek során meg tapasztalnak a gyakorlatban. A határokon átnyúló tapasztalatok aktívan hozzájárulnak az EU-val kapcsolatos pozitív attitűdökhöz és az európai identitás kialakulásához. Az Európai Bizottságnak a tanulási célú mobilitás bővítésének előmozdítására irányuló tervei arra ösztönzik a tagállamokat, hogy a mobilitási tapasztalatokat az összes oktatási és képzési út értékes részévé tegyék. A tagállamok beágyazhatják a mobilitás lehetőségét az oktatási és képzési programokba, beleértve a munkahelyi ta-

pasztalaton alapuló tanulást, például a szakmai gyakorlatot, a gyakornoki programokat és a gyakorlati képzéseket.

Az első lépés ebbe az irányba, hogy a 2021-2027 közötti időszakra szóló Erasmus program kibővített hatóköre lehetővé teszi, hogy több ember részesülhessen értékes külföldi tanulási és képzési időszakokban, és ennek során ismereteket, készségeket és kompetenciákat szerezzen. Emellett hozzá kell járulnia ahhoz, hogy támogassa a tanulási célú mobilitás még inkább befogadó², környezetbarát, digitálisan felkészült és kiegyensúlyozott formáit.

A kezdeményezés ugyanilyen pozitív hatással lesz az oktatási és képzési intézmények, valamint a nem formális és informális tanulási feladatellátásban és az ifjúsági munkában részt vevő szervezetek és az érdekelt felek szélesebb körű nemzetközivé válására, együttműködésére és minőségének javítására.

Röviden, a tanulási célú mobilitás fokozása az EU-ban **számos előnnyel járhat**:

- **Kulturális és nyelvi sokszínűség:** A mobilitási programok révén az egyének különböző kultúrákat, nyelveket és gondolkodásmódokat ismerhetnek meg, ami szélesítheti látókörüket és elősegítheti a kultúrák közötti megértést;
- **Személyes fejlődés:** A mobilitási programok értékes élettapasztalatot jelenthetnek, amelyek elősegíthetik a személyes fejlődést és az önbizalmat;
- **Jobb foglalkoztathatóság:** a tanulási célú mobilitási programok segíthetnek az egyéneknek új készségek és ismeretek elsajátításában, amelyek versenyképesebbé tehetik őket a munkaerőpiacon, és javíthatják karrierlehetőségeiket;
- **Hálózatépítés és karrierlehetőségek:** A mobilitási programok lehetőséget nyújtanak az egyének számára, hogy más országok szakembereivel találkozzanak és egymással kapcsolati hálót hozzanak létre, ami új karrierlehetőségeket nyithat meg számukra;
- **Nemzetközi együttműködés és megértés:** A mobilitási programok elősegíthetik az országok közötti szorosabb együttműködést és megértést, ami pozitív hatással lehet a politikai, gazdasági és társadalmi kapcsolatokra;
- **Az oktatás és képzés minőségének javítása:** a mobilitási tapasztalatok a jó gyakorlatok cseréje és az innováció ösztönzése által hozzájárulhatnak az oktatási és képzési rendszerek minőségének javításához;
- **Hozzájárulás az Európai Unió integrációjához:** A mobilitási programok támogatják az európai identitás érzését, előmozdíthatják az EU közös értékeit és elősegíthetik az EU integrációját.

² Az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület befogadási és sokszínűségi stratégiája. Link: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>

Mi akadályozhatja a tanulási célú mobilitást?

Az „Ifjúság és demokrácia az ifjúság európai évében” című, 2022-es Eurobarométer-felmérésben a felmérésben részt vevő fiataloknak csak 15% -a nyilatkozott úgy, hogy egy másik uniós országban tanulmányokat, képzést vagy gyakorlati képzést folytatott. Ugyanakkor nagy az érdeklődés a tanulási célú mobilitás iránt. Ugyanez a felmérés arra is rávilágított, hogy a fiatalok az ifjúság európai éve három kiemelt területének az oktatás és a képzés javítását, többek között a diákok, a szakmai gyakorlatban részt vevők, a tanulók stb. szabad mozgását tekintik. De miből adódik a szakadék?

Bár a transznacionális tanulási célú mobilitási tevékenységek rendkívül értékes tapasztalatoknak bizonyultak az emberek számára a személyes, oktatási és szakmai fejlődéshez szükséges ismeretek, készségek és kompetenciák megszerzésében, valamint a polgári szerepvállalásban és a társadalmi befogadásban,

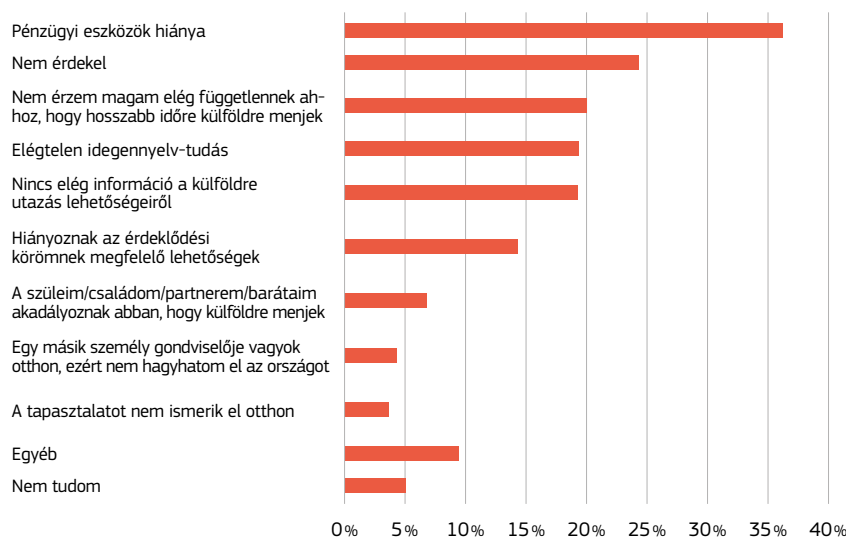
komoly akadályok vannak. **A tanulási mobilitás tekintetében azonosított egyes leglényegesebb akadályok** a következők:

Mint már említettük, az EU-ban a fiatalok kevesebb mint egyötöde vett részt tanulmányokban, képzésben vagy gyakorlati képzésben egy másik uniós országban; ez az akadályok széles körének tudható be. Az akadályok közé tartozik a pénzügyi eszközök hiánya, a mobilitásra való megfelelő felkészülés nehézségei (pl. idegen nyelvi készségek fejlesztése), valamint a tanulók és oktatók tudatosságának, motivációjának és támogatásának hiánya a tanulási célú mobilitásban való részvételhez. További akadályok közé tartozik az érdeklődési körnek megfelelő lehetőségek hiánya, a fogyatékosságok által teremtett akadályok, az adminisztratív és jogi akadályok, valamint a különböző uniós tagállamok által és uniós szinten inkoherens módon kialakított rendszerek és eljárások.

Természetesen ezek az akadályok az elvégzett tanulási mobilitási célú tevékenység típusától függően eltérőek lehetnek. Például az alsó középfokú oktatásban részt vevő tanároknak csak egy kisebb része járt külföldön, és az általuk tanított tantárgy erősen befolyásolja a tanárok mobilitási tevékenységekben való részvételét³. Ami a tanulók hosszabb távú mobilitását illeti, számos akadály gátolja a külföldi tanulmányi időszakok elismerését, beleértve az elismerési politikák, gyakorlatok és az elismerési folyamattal kapcsolatos bizonytalanságok sokféleségét.⁴ A felsőoktatásban részt vevő hallgatók esetében a mobilitás jelentős akadályának annak pénzügyi terheit tekintik a családtól és a barátoktól való elszakadás mellett⁵. Ezenkívül elrettentő tényezőket jelenthetnek a saját intézmény oktatási nyelvétől eltérő nyelven tanulásból adódó potenciális nehézségek.⁶ Hasonló kihívások befolyásolják a szakmai oktatást és képzést is. A mobilitást a gyakorlati képzésben részt vevők, esetében különösen, a pénzügyi korlátok, az adminisztratív akadályok és a nyelvi akadályok gátolják. Ezenkívül különbségek vannak a költségtérítés, az egészségügyi és biztonsági elő-

A FIATALOK TANULÁSI CÉLÚ MOBILITÁSBAN VALÓ RÉSZVÉTELÉNEK AKADÁLYAI

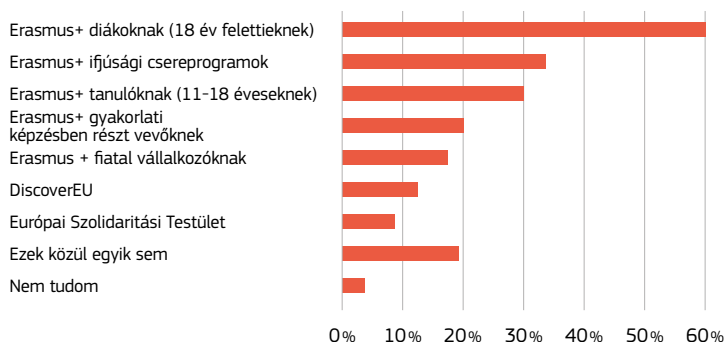
(forrás: Flashbarometer 502 összefoglaló, 2022, 8. o.)

MI AKADÁLYOZTA MEG ABBAN, HOGY ILYEN TEVÉKENYSÉGEKBEN RÉSZT VEGYEN?
(több válasz is elfogadható)

A FIATALOK TUDATOSSÁGA A TANULÁSI CÉLÚ MOBILITÁSI LEHETŐSÉGEKRŐL

(forrás: Flashbarometer 502 Összefoglalás, 2022, 10. o.)

MILYEN, AZ EU ÁLTAL FINANSZÍROZOTT LEHETŐSÉGEKRŐL HALLOTT MÁR, MELYEKNEK AZ A CÉLJA, HOGY A FIATALOK EGY MÁSIK UNIÓS ORSZÁGBAN TARTÓZKODJANAK?
(több válasz is elfogadható)

³ EURYDICE, Enseignants en Europe : carrières, développement et bien-être, 2021

⁴ Action préparatoire « Réseau d'experts sur la reconnaissance des résultats des périodes d'apprentissage à l'étranger dans l'enseignement secondaire supérieur général » (2019-2021) EAC-2019-0620.

⁵ Le projet EUROSTUDENT. Lien : <https://www.eurostudent.eu/>

⁶ « Si les cours dans le pays d'origine ont été enseignés dans une autre langue que celle du pays d'origine (principalement l'anglais), les chances d'étudier à l'étranger sont presque trois fois plus élevées », selon l'enquête pilote EUROGRADUATE. Lien : <https://www.eurograduate.eu/>

⁷ Facteurs favorisant et entravant la mobilité transfrontalière à long terme des apprentis. Preuves tirées d'enquêtes au niveau des pays et des projets. Lien : https://www.cedefop.europa.eu/files/2021-10/3089_en.pdf

írások, valamint a gyakorlati képzésben részt vevők jogállása tekintetében. A munkáltatók gyakran vonakodnak attól, hogy részt vegyenek a mobilitásban, illetve támogassák azt.⁷

Előfordulhat, hogy az a megoldás, ami az egyik csoport tanulási célú mobilitásának fokozására szolgál, nem működik a másik csoport esetében. Amikor azon gondolkodunk, hogyan lehetne a tanulási célú mobilitást mindenki számára valós lehetőséggé tenni, fontos szem előtt tartanunk a különböző csoportok összefüggéseit és azokat a sajátos problémákat, melyekkel e csoportok szembenéznek.

Milyen eszközök és megközelítések érhetők el?

Az Európai Bizottság össze szeretné gyűjteni a polgárok és az érdekelt felek véleményét a tanulási célú mobilitás legfőbb akadályairól és ösztönzőiről. Ez lehetővé teszi az Európai Bizottság számára, hogy prioritásként kezelje a polgárok és az érdekelt felek által legfontosabbnak tartott akadályok felszámolását és ösztönzők létrehozását.

Ezenfelül a jelen eljárásban az Európai Bizottság szeretné megismerni az Ön véleményét arról, hogyan lehetne a tanulási célú mobilitás segítségével támogatni a zöld átmenetet, hogyan lehetne jobban felhasználni a digitális eszközöket (például hogyan lehet teljes mértékben kihasználni a jelenléti és virtuális tanulási módot ötvöző rugalmas tanulási formák és a digitális platformok által kínált előnyöket), valamint hogyan lehetne a tanulási célú mobilitást befogadóbbá tenni.

A cél az, hogy a külföldön töltött tanulási időszak természetes dolog legyen és ne kivételt jelentsen. Konkrétabban, az EU-n belül és azon túl bővíteni kell a külföldi tanulás és tanítás lehetőségeit mindenkinek, nemcsak az egyes csoportok számára. Ez magában foglalja a tanulás különböző formáit, például a formális, a nem formális és az informális tanulást. Emellett terjedjen ki különböző csoportokra is, mint például tanároknak, gyakorlati képzésben részt vevőkre, gyakornokokra, iskolai tanulóknak, fiatalokra és ifjúságsegítőkre, felnőtt tanulóknak és sport-szakemberekre.

Ahhoz, hogy a tanulási célú mobilitás mindenki számára valósággá váljon, sok erőfeszítésre és innovatív gondolkodásra lesz szükség. Többek között a következőkkel kell foglalkoznunk:

- azonosítani kell a tanulási célú mobilitás akadályait annak érdekében, hogy minél több ember érezzen ösztönzést és elkötelezettséget a tanulási célú mobilitás megtapasztalására;
- iránymutatást kell nyújtani a tanulási célú mobilitás különböző akadályainak leküzdésére, mivel könnyebb rámutatni a problémákra, mint azokra megtalálni a megoldást;
- elő kell mozdítani a tanulási célú mobilitást és azonosítani kell a lehetséges ösztönzőket annak érdekében, hogy mindenki tisztában legyen a tanulási célú mobilitás lehetőségével, aki jogosult az abban való részvétellel;
- társadalmi szempontból befogadóbbá, valamint hozzáférhetőbbé kell tenni a tanulási célú mobilitást a hátrányos helyzetű csoportok, például a fogyatékkal élők és az alacsony jövedelműek esetében;

2023/02/08: Nyilvános konzultáció a tanulási célú mobilitás jövőjéről

A polgári vitacsoporttal párhuzamosan az Európai Bizottság az érdekelt felekkel további célzott konzultációkat is folytat. 2023. február 8-án nyilvános konzultációt indított azzal a céllal, hogy tájékoztassa a polgárokat és minden érdekelt felet az EU tanulási célú mobilitási keretrendszerének aktualizálására irányuló, rövidesen előterjesztésre kerülő javaslatáról, valamint hogy összegyűjtse az ezzel kapcsolatos adatokat és véleményeket.

A javaslat aktualizálni fogja a jelenlegi **európai uniós tanulási célú mobilitási keretrendszert**, hogy a diákok könnyebben mozoghassanak az oktatási rendszerek között, és elősegítse, hogy a tanulási célú mobilitás mindenki számára elérhető lehetőség legyen. A tanulási célú mobilitásban való részvétel legnagyobb akadályait és azok kezelésének módjait nyilvános konzultáció keretében vitatják meg a polgárokkal és az érdekelt felekkel, például a tanulókkal, az oktatókkal, valamennyi oktatási és képzési ágazat munkatársaival, az ifjúságsegítőkkal, a gyakorlati képzésben részt vevőkkel és a sport-szakemberekkel. Különösen a mobilitási tevékenységek résztvevőit küldő és fogadó szervezetek, köztük a munkáltatók visszajelzésére számítanak. A döntéshozók, az érdekelt felek szervezetei és a kutatók hozzájárulása is nagyon értékes.

A valamennyi uniós nyelven közzétett felhívás és nyilvános konzultációs kérdőív 12 hétig lesz majd elérhető. Mindezek hozzáférhetők az **„Ossza meg velünk véleményét!”** portálon.

- még inkább környezetbaráttá kell tenni a tanulási célú mobilitást a fenntarthatóbb utazásra, magatartásformákra és gyakorlatokra összpontosítva;
- jobban össze kell kapcsolni a tanulási célú mobilitást a digitális tanulási lehetőségekkel, figyelembe véve a rugalmasabb, kevert és virtuális tanulási formákat;
- nagyobb mértékben el kell ismerni a mobilitási programok révén megszerzett képesítéseket;
- egyszerűsíteni kell az adminisztratív eljárásokat annak érdekében, hogy megkönnyítsük az egyének mobilitási programokban való részvételét;
- könnyen hozzáférhető tájékoztatást és támogatást kell nyújtani az egyének számára, hogy rátaláljanak a mobilitási programokra, illetve részt vegyenek azokban;
- ösztönözni kell a magánszektor részvételét a mobilitási programok támogatása érdekében.

A legfontosabb kifejezések szójegyzékét itt találja:

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Category:Education_and_training_glossary

4. Gyakorlati információk

Örömmel üdvözljük Önt az európai polgári vitacsoportok következő generációjában, amely március 3-án, pénteken kezdődik Brüsszelben, Belgiumban. Örömkre szolgál, hogy elküldhetjük Önnek az utazásra és a találkozón való részvételre történő felkészüléshez szükséges gyakorlati információkat. Emlékeztetőül:

Két ülésre személyesen (Brüsszelben) és egy ülésre virtuálisan (online) kerül sor:

- **1. ülés**
március 3-5.
(Brüsszelben, a helyszínen)
- **2. ülés**
március 24-26
(online)
- **3. ülés**
április 28-30.
(Brüsszelben, a helyszínen)

1. NAPIDÍJ

A napidíj (a megélhetési költségek fedezésére szolgáló juttatás) konferenciánként és utazási naponként 90,00 euro. A napidíjat az értekezleten való részvételt követően fizetik ki a jelenléti ív alapján.

2. LOGISZTIKA

UTAZÁS MEGSZERVEZÉSE

Ön már megkapta vagy meg fogja kapni az útitervet és az e-jegyet. Ha bármilyen további kérdése van az utazás megszervezésével kapcsolatban, kérjük, tudassa velünk a következő e-mail címen: info@futureeu.events

TRANSZFEREK

Transzferek érkezéskor: A repülőtérre/vasútállomásra érkezéskor az európai polgári vitacsoportok következő generációjának üdvözlő táblájával (plakát) rendelkező hostessek üdvözlik Önt és elkísérik a transzfer buszra. Ha nehézségei támadnak abban, hogy megtalálja a hostesseket, kérjük, hívja a 00 32 - 478 79 68 53 vagy 00 32 - 478 79 68 63 telefonszámot 7:00 és 21:00 óra között

Repülővel: A repülőtéren, miután felvette a poggyászt, kérjük, menjen az érkezési terminálon elérhető ügyfélszolgálati pulthoz, ahol hostesseink várni fogják Önt.

Vonattal: A Midi Brussels vasútállomáson kérjük, menjen a Prêt à Manger kávézóba, ahol a konferencia üdvözlő táblájával és roll-up-jával rendelkező hostesseink fogják várják Önt.

Egyszer Brüsszelben: A szállodáktól az Európai Bizottság helyiségeiig csoportos transzfereket szervezünk a szállodáktól a konferenciaházig. Kérjük, jelenjen meg a szálloda halljában az indulás tervezett időpontja előtt. A csapatunk megmutatja az utat a járáshoz. Ha saját maga szeretne eljutni az Európai

Bizottság épületéhez, kérjük, indulás előtt értesítse ügyfélszolgálatunkat.

Egyszer Brüsszelben: A társadalmi eseménytől a szállodáig. Az ülést követően társadalmi eseményekre kerülhet sor, és csoportos transzfereket szervezünk az Európai Bizottság épületeiből ezek helyszínére. A vacsora után csoportos transzfert szervezünk az étteremből a szállodába.

Transzferek induláskor: Minden résztvevő számára gondoskodunk a transzferről a szállodából vissza a repülőtérre/vasútállomásra. A szálloda előcsarnokában egy hirdetőtábla jelzi majd az indulás időpontját.

SZÁLLÁS

Csapatunk fogja Önt üdvözölni, amikor megérkezik a szállodába, nyomtatott napirendet adnak Önnek és megadnak minden releváns információt. Egyágyas szobát foglaltunk Önnek reggelivel és ingyenes Wi-Fi-vel. Kérjük, olvassa el a foglalásra vonatkozó e-mailt. Kérjük, vegye figyelembe, hogy minden extra szolgáltatást (pl. minibár, szobaszerviz, telefon, szállodai bár, mosodai szolgáltatás, korai bejelentkezés vagy késői kijelentkezés stb.) Ön a saját költségére vehet igénybe, és a szervezők nem fedezik. Kérjük, minden többletköltséget közvetlenül a szállodában rendezzen.

FONTOS: A hivatalos bejelentkezési idő 15:00 óra, a kijelentkezési idő pedig 12:00 óra az indulás napján. Munkatársaink jelen lesznek a szállodában, hogy segítsenek, ha szükséges. Ha korábban érkezik, a szálloda mindent meg fog tenni a szobák kihatásaitól függően. Mindazonáltal előfordulhat némi várakozási idő, és várjon a szálloda előcsarnokában, valamint nyugodtan hagyja ott a poggyászt.

3. EGYEBEK

Öltözködési szabályok

Kérjük, hogy a találkozókra hozzon magával úgynevezett „smart-casual” (a hétköznapiánál kissé elegánsabb, de egyúttal kényelmes) ruhát, meleg kabátot és sálát a benti használatra és egy vízálló télikabátot, valamint meleg kényelmes cipőt és esernyőt a szabadba. Februárban a hőmérséklet 7 °C körül alakulhat, az átlagos alacsony hőmérséklet 4 °C körül várható.

Ivóvíz

A csapvíz fogyasztása biztonságos Belgiumban. Vásárolható palackozott vagy szűrt víz, és ezek minden megbeszélésen, étkezésen és társadalmi eseményen elérhetők.

Időzóna

A jelenlegi idő közép-európai idő – közép-európai idő (UTC/GMT +1 óra).

Turisztikai információk

Brüsszel gazdag történelmi emlékekben, építészetben, gasztronómiában, kultúrában és még sok minden másban! Ha hétvégén tartózkodik Brüsszelben, ne habozzon, látogasson el Brüsszel fővárosi régió weboldalára, hogy tudakozódhasson valamennyi kulturális eseményről, amely az ott-tartózkodása alatt elérhető.

Kapcsolat

Csapatunk több személyből és hostessből áll, akik elérhetőek lesznek a találkozó előtt és alatt is. Ha bármilyen nehézségbe ütközik érkezéskor, a járatának az indulási ideje megváltozott, bátran forduljon hozzánk e-mailben: info@futureu.events

Előadások

A találkozó 24 nyelven lesz elérhető, köszönhetően a hivatásos tolmácsokból álló csapatnak. Kérjük, hogy az ülések során normál tempóban, ne túl gyorsan beszéljen.

4. AZ ÉPÜLET MEGKÖZELÍTHETŐSÉGE

A találkozóra az Európai Bizottság brüsszeli székházában kerül sor. Kérjük, olvassa el a napirendet a konkrét épületekkel és helyiségekkel kapcsolatos további információkért. Az Európai Bizottság épülete V-pass-szal közelíthető meg. Az esemény előtt egy V-pass e-mailt küldünk Önnek. Kérjük, ne felejtse el regisztrálni ezen az e-mailen keresztül, hogy véglegesítse a folyamatot, és megkapja a V-pass QR-kódot. Ha még nem kapta meg a V-pass-t, kérjük, vegye fel velünk a kapcsolatot e-mailben: info@futureu.events.

Kérjük, vegye figyelembe, hogy legalább 20 percet vehet igénybe a biztonsági ellenőrzés elvégzése és a tárgyalóba történő megérkezés. A biztonsági szolgálat elkéri Öntől a V-pass-t és a személyi igazolványát.

Az összes résztvevőnek:

- az épületbe való belépés előtt érvényes útlevelet vagy személyi igazolványt kell bemutatnia;
- a belépési területen biztonsági ellenőrzésnek kell magát alávetnie;
- javasolt, hogy vigye magával a meghívólevelet vagy bármely más olyan dokumentumot, amelyen egyértelműen szerepel a részvétele (pl. regisztrációs levél)

5. ÜGYFÉLSZOLGÁLAT, INTERNET-HOZZÁFÉRÉS

A helyiségek bejáratánál egy információs pult található. Munkatársaink és a hostesses csapata segít Önnek megtalálni az utat, hogy megkapja a dokumentumokat, vagy ha bármilyen további kérdése van. Az internet Wi-Fi hotspotokon keresztül érhető el, amelyeket a találkozó napján osztunk meg.

6. AKADÁLYMENTESSÉG

Az Európai Bizottság helyiségei teljes mértékben megközelíthetők a fogyatékkal élők számára. Az online regisztráció során kérjük, jelezze, ha ilyen jellegű különleges szükségletei vannak, és szolgáltatásainkkal arra törekszünk majd, hogy Ön a lehető legjobb ellátásban részesüljön.

Ki szervezi a vitacsoportot?

A tanulási célú mobilitással foglalkozó civil fórumot az Európai Bizottság (a Kommunikációs Főigazgatóság, együttműködésben az Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatósággal, valamint a Foglalkoztatás, Szociális Ügyek és Társadalmi Befogadás Főigazgatóságával) szervezi, a VO Europe (fővállalkozó) és a Missions Publiques ügynökség, az ifok, a Deliberativa, a Dán Műszaki Tanács és a Kantar Public támogatásával.

A tematikus szekciót a szervezőcsapat készítette az alábbi tagokból álló Tudás Bizottság közreműködésével:

Ondřej BÁRTA,

(kutató, Pool of European Youth Researchers
(Európai Ifjúsági Kutatók Csoportja) és RAY Network, Csehország)

Gina EBNER,

(főtitkár, European Association for the Education of Adults
(Európai Felnőttképzési Szövetség - EAEA), Belgium)

Mantas PUPINIS,

(partner és kutatási igazgató, PPMI, Litvánia)

Juan RAYÓN GONZÁLEZ,

(elnök, Erasmus Hallgatói Hálózat, Brüsszel)

Mika SAARINEN,

(igazgató, Nemzeti Erasmus+ Ügynökség, Finnország)

Beatriz TOURÓN,

(oktatási tanácsadó, Egyetemi Minisztérium, Spanyolország)

Fabienne METAYER,

(Az Erasmus+ koordinációs egység ágazati vezetője, Oktatási, Ifjúsági, Sport- és Kulturális Főigazgatóság, Európai Bizottság)

Giedrius SUDIKAS,

(Erasmus+ tisztviselő, Oktatási, Ifjúsági, Sport és Kulturális Főigazgatóság, Európai Bizottság, Európai Bizottság)

